

Doküman No	YCHTCLB-SYS-30	AYDIN BİYOÇEŞİTLİLİK TÜRLERİ LİSTESİ	
İlk Yayın Tarihi	09.12.2024		
Revizyon No	00		
Revizyon Tarihi	00.00.0000		

2014 yılında tamamlanan Aydın İli'nin Karasal ve İç Su ekosistemleri Biyolojik Çeşitlilik Envanter ve İzleme Projesi sonucunda Aydın ilinde, 1.560 damarlı bitki taksonu tespit edilmiştir. Bu taksonlardan 103 tanesi endemik olup endemik taksonlardan 5 tanesi CR, 2 tanesi EN ve 3 tanesi de VU kategorisindedir.

Aydın ili sınırları içerisinde yer alan ve Türkiye'nin önemli sulak alanlardan biri olan Bafa Gölü'nde yapılan gözlemlerde 94 kuş türü saptanmış ve bunlardan 70'inin alanda ürettiğine dair bulgular elde edilmiştir. Aydın'da bugüne kadar kaydedilen 258 kuş türünün, Türkiye genelinde gözlenen kuşların %54'ü olduğu anlaşılmaktadır.

Büyük Menderes Havzası'nda bulunan Aydın ilindeki B. Menderes, Akçay, Dandalas Çayı, Çine Çayı, Topçam Baraj Gölü, Bafa Gölü, İkizdere sulak alanları balık türleri açısından zengindir. Aydın ili iç sularında 37 balık türünün yaşadığı tespit edilmiştir. Bafa Gölü'nde 2 endemik tür ve 9 adet üreme göçmeni yaşamaktadır. Büyük Menderes Nehir Havzası'nda 8 egzotik balık türü olduğu tespit edilmiştir.

Tür Adı	Endemiklik Durumu	Açıklama	Resim
Kadim Altınotu Helichrysum heywoodianum	Endemik	Helichrysum heywoodianum 'un Türkiye'de 30 türü bulunmaktadır. Endemik bir tür olup IUCN'e göre CR kategorisindedir. Temmuz ayı ortasında çiçeklenmeye başlar, kuruduktan sonra çiçekleri uzun yıllar bozulmadan kaldığı için ölmez çiçeği olarak adlandırılmıştır. 2018-2022 yılları arasında yapılan izleme çalışmalarında Söke ilçesi Samsun dağlarında bir lokalitede (900 m.) toplam 35-40 birey tespit edilmiştir.	
Özçakşır Ferula anatolica	Endemik	Ferula anatolica, Çakşır, Çakşır adıyla bilinir, 1844 yılında Boissier tarafından "B2 Manisa: Alaşehir ve B2 Denizli: Honaz dağı lokalitelerinden toplanmış ve bilim dünyasına tanıtılmıştır. Bu kayıttan sonra bitki bir daha toplanamamış ve Türkiye Bitkileri Kırmızı Kitabı'nda DD kategorisinde değerlendirilmiştir. Aydın İli Karasal ve İç Su Ekosistemleri Biyolojik	

Doküman No	YCHTCLB-SYS-30	AYDIN BİYOÇEŞİTLİLİK TÜRLERİ LİSTESİ	
İlk Yayım Tarihi	09.12.2024		
Revizyon No	00		
Revizyon Tarihi	00.00.0000		

		Çeşitlilik Envanter ve İzleme Projesi çalışması sırasında türün bugüne kadar bilinmeyen lokalitelerine ulaşılmış ve muhtemel tehlike kategorisinin değişmesine sebep olmuş/olacaktır. Aydın ilinde iki lokalitede 22-25 birey tespit edilmiştir.	
Tüylü Çançiçeği Campanula tomentosa	Endemik	Kuzey yarımkürede 150'den fazla Campanula türü olup yurdumuzda 137 türü yaşamaktadır. Söke-Kuşadası Samsun dağları, Dilek Yarımadası-Büyük Menderes Deltası Milli Parkı ve çevresinde, kalker kayalıkları ve duvarları kullanmaktadır. 2000 yıllarının başında 100 birey tespit edilmişken, tanıtım ve koruma çalışmaları sonucu 2021 yılında sadece Dilek Yarımadası Milli parkı içinde birey sayısı 3000 rakamını aşmıştır. Bu nedenle Tehlike Kategorisi botanik otoriteleri tarafından tekrar değerlendirilmeye alınmıştır.	
Kum Zambağı Pancratium maritimum	Endemik Değil	Endemik olmayan ancak kumul ekosistemi ve yakın çevresinde yayılış gösteren Pancratium maritimum (EN) nesli tehdit altında olan bir türdür. Dilek Yarımadası-Büyük Menderes Deltası Milli Parkı'nda tek bir lokalitede 90-100 birey bulunmaktadır	
Sultan Çiğdemi Crocus nerimanniae	Endemik	Sultan Çiğdemi Batı Anadolu'da Güney Ege Muğla - Milas yöresinde 700-1000 metrede de yayılış gösteren endemik bir türdür. Ekim - Aralık aylarında ilk yağmurlarla çiçeklenir. Çam ağaçları arasındaki açıklıklarda diğer Crocus türleri ile beraber yaşamaktadır. Aydın 'da Koçarlı ilçesi dağlarında 630 metre rakımda 40-50 birey tespit edilmiş ve izleme listesine alınmıştır.	

Doküman No	YCHTCLB-SYS-30	AYDIN BİYOÇEŞİTLİLİK TÜRLERİ LİSTESİ	
İlk Yayın Tarihi	09.12.2024		
Revizyon No	00		
Revizyon Tarihi	00.00.0000		

Aydın Gaşağı Rhaponticoides mykalea	Endemik	Dünyada 42 türü bulunmakta olup Türkiye de 9 türü yaşamaktadır. Bu türlerden 7 tanesi Türkiye'ye endemiktir. Toprak altı rizom gövdeye sahip çok yıllık otsu bir bitki olup sonbahar yağmurları ile tohumları Aralık-Ocak ayında çimlenerek 3 metre boya ulaşır. Kuşadası'nda iki lokalitede 250-500 arası birey yaşamaktadır.	
Şakayık / Ayı Gülü Paeonia mascula	Endemik	Ülkemizde Güney ve Batı Anadolu bölgesinde 1800 metrelerde orman altında, dere kenarlarında ve nemli topraklarda yetişir. Çiçeklenme zamanı Temmuz Ayıdır.	
Oklu kirpi Hystrix indica	Endemik değil	Türkiye de yaşayan oklu kirpi hint oklu (Hystrix indica) kirpisidir. Hindistan Arap yarımadası ve Türkiye'nin güneyinde İskenderun ve Mersin geniş yayılış alanıdır. Batı Anadolu da Muğla- Aydın- İzmir- Balıkesir'de görülmektedir. Nesli Tehlike altında olan bir tür olup Aydın ilinde Söke, Koçarlı, Karpuzlu, Yenipazar, Çine ilçelerinde varlığı birey olarak tespit edilmiştir.	
Pürtüklü semender Triturus ivanbureschi	Endemik değil	Türkiye'de Trakya ve Batı Anadolu'da (Aydın, Denizli, Afyon, Kütahya, İzmir, Manisa, Balıkesir ve Çanakkale) yaşar. Koçarlı ve Germencik ilçelerinde varlığı tespit edilmiştir. Erginlerin vücut boyları 15-18 cm.dir. Erkeklerde üreme döneminde sırt yüzgeci oluşur. Üreme dönemi mart-mayıs ayları arası olup bol bitkili, derin olan durgun sularda yaşar. Genç bireyler iki ay kadar suda kalırlar ve bu esnada solungaç solunumu yaparlar	

Doküman No	YCHTCLB-SYS-30	AYDIN BİYOÇEŞİTLİLİK TÜRLERİ LİSTESİ	
İlk Yayım Tarihi	09.12.2024		
Revizyon No	00		
Revizyon Tarihi	00.00.0000		

Yelkovan Kuşu Puffinus yelkouan	Endemik değil	Nesli tehlike altındadır.	
Boz Yelkovan Calonectris diomedea	Endemik değil	Asgari endişe altında grubundadır.	
Tepeli Karabatak Phalacrocorax aristotelis	Endemik değil	Asgari endişe altında grubundadır.	
Gümüş Martı Larus cachinnans	Endemik değil	Asgari endişe altında grubundadır.	
Tepeli Pelikan Pelecanus crispus	Endemik değil	Asgari endişe altında grubundadır.	

Doküman No	YCHTCLB-SYS-30	AYDIN BİYOÇEŞİTLİLİK TÜRLERİ LİSTESİ	
İlk Yayın Tarihi	09.12.2024		
Revizyon No	00		
Revizyon Tarihi	00.00.0000		

Akdeniz foku Monachus monachus	Endemik değil	Kritik tehlike altında grubundadır.	
--------------------------------------	---------------	-------------------------------------	---